

i oekonomisk Henseende, at det er af Bøigtighed for Communen, at en sliq Dmuntning indrømmes fra Statens Side; Enhver, der har havt med communale Anliggender at bestille, vil vide, hvor vanskeligt det er at sætte Reformer igjennem i Communerne, saasnart der dermed er forbunden betydelige Pengesopffrelser; Communens Afgifter forøges derved, og disse bæres, som bekendt, ikke alene af de Velhavende i Communen, men af alle Communens Borgere. Disse sætte saaledes Priis paa enhver Løttelse i de Byrder, der kunne komme til at paahvile dem, og de ville være mere tilbøielige til at gaae ind paa saadanne kostbare Anlæg, naar Staten har udtalt en Dmuntning dertil, naar Staten anerkjender, at sliqe Anlæg virkelig ere hensigtsmæssige og gavnlige for Communerne, hvilket Mange, hvis Synskreds ikke er meget udvidet, let ere tilbøielige til at tvivle om, idet de tilskrive Forslag om sliqe Reformer enkelte Mænds Tilbøielighed til at efterligne andre Steder og til at ville fremkalde noget Nyt i Communen uden Hensyn til, om det ogsaa altid kan ansees for at være aldeles nødvendigt. At Udvalget har foreslaaet Fristen forlænget fra 1854 til 1857, har jeg allerede tidligere tilladt mig at begrunde, og jeg troer virkelig, at de Grunde, som ere anførte derfor, ere meget vægtige, men ogsaa Hensynet til Kjøbenhavns Commune medfører, at Fristen bør udvides; thi vil man have en særegen kongelig Resolution, som har givet Kjøbenhavns Commune en ubegrændset Ret til Toldfrihed med Hensyn til Gasledningsanlæg, saa bør man dog gjøre det paa en saa human og billig Maade, at Communen ikke udsættes for et betydeligt Tab derved. Jeg troer derfor ikke, at Udvalget vil være tilbøieligt til at indskrænke Fristen under det Tidrum, det har foreslaaet.

Den ærede første Landsstingsmand for 5te Kreds (Stampe) har meent, at det vilde være rigtigere, at man i de enkelte Tilfælde, hvor en Commune paataente sliqe Anlæg, indbragte særegne Lovforslag derom; men det forekommer mig lidet usseligt, at Rigsdagen ideligt eller i alt Fald temmelig hyppigt skulde bebyrdes med sliqe Lovforslag, som de fleste Rigsdagsmænd vilde have ondt ved at bedømme det Besøiede i.

Det synes at være langt bedre, at Sagen, saaledes som en anden æret Landsstingsmand har udtalt, ordnes ved en Lov, som giver almindelige Regler, hvorefter alle Communer kunne vide at rette sig, og at der sættes en saadan Frist, at man ikke overiler Communerne, men giver dem passende Tid til at overveie, om de virkelig tør begynde saa kostbare Foranstaltninger. — Forsaavidt den høitærede Finantsminister har udtalt sig mod Udvalgets Forslag til en ny Redaction af Loven og anført, at den let kunde medføre Vanskeligheder navnlig under Sagens fortsatte Gang, maa jeg tillade mig at fremhøve, at forsaauidt Folkethinget i sin Tid skulde have Noget mod den Maade, hvorpaa Loven var redigeret, vilde naturligtvis Ændringsforslag blive stillede, og, forsaauidt de antoges, Loven komme tilbage i en anden Skikkelse, men jeg indseer aldeles ikke, at den foreslaaede Redaction kan lægge nogen Hindring i veien for Lovens Fremme.

Med Hensyn til det Foredrag, som er holdt af et andet af Udvalgets Medlemmer, skal jeg tillade mig at bemærke, at Generaltoldkammeret i sin Forestilling af 1845 rigtig nok erklærede sig mod en vedvarende Toldbegunstigelse med Hensyn til de Materialier, der i Fremtiden bleve indforskrevne, for at holde Indretningerne i Gang; men som bekendt gaaer Lovforslaget heller ikke ud paa at indrømme en saa udvidet Toldbegunstigelse. Naar den samme ærede Taler har anført, at Densens Andragende i denne Sag ikke gaaer saa vidt som Lovforslaget, saa maa jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at dette Andragende, som jeg har liggende for mig, og som er dateret den 3die October f. A., gaaer ud paa toldfri Indførsel saavel af de til det første Anlæg af Vand- og Gasledning fornødne Materialier af Jernrør med Mere, som af de til Vandledningen fornødne to Dampmaskiner. Der forekommer mig derfor ikke at være nogen væsentlig Forskiel mellem Andragendet og Lovforslaget. Forsaavidt det oftere er berørt, at Kjøbenhavns Commune i en overmaade lang Arrække har været begunstiget med Tilfagn om Toldfrihed, maa jeg paany gjøre opmærksom paa, at det Tilfagn, som i 1825 blev givet det engelske Gascompagnie, allerede i det